

Nedeľa 21. týždňa v Cezročnom období (cyklus B)

Rozjímanie na nedeľu 21.
týždňa v Cezročnom období
(cyklus B). Navrhované témy
sú: epický príbeh lásky; mať
slobodnú pamäť, nie byť
otrokom; milovať prikázania.

25.08.2024

PÁNOVO KÁZANIE nebolo vždy
dobre prijaté tými, ktorí ho počúvali.
Jasným príkladom je to, čo sa stalo po
reči o chlebe života. Niektorí z tých,

ktorí dovtedy nasledovali Majstra, sa vyjadrili: „Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!“ (Jn 6, 60). Každý hodnotný projekt v tomto živote predpokladá odriekanie. Manželstvo, ktoré má byť príbehom lásky v priebehu času, má tiež túto dynamiku. Naznačuje to druhé čítanie, keď hovorí: „Preto muž opustí svojho otca i matku a pripojí sa k svojej manželke a tí dvaja sa stanú jedným telom“ (Ef 5, 31). Niet pochyb o tom, že naučiť sa tancovať podľa melódie toho druhého znamená zveriť sa do rúk toho druhého, ale to, čo sa tým dosiahne, je oveľa väčšie ako to, čo by človek mohol dosiahnuť sám.

V kresťanskom živote sa človek neusiluje len o zriekanie sa pre zriekanie sa. Iste, keď sa človek usiluje žiť životom lásky, zriekanie je nevyhnutné. Ako nám pripomína svätý Pavol, túžba po dobrách, ktoré sú hore, si vyžaduje odstup od tých,

ktoré sú dole (porov. Kol 3, 1-2). Ak si však spomenieme na veľké epické príbehy dejín, ich vplyv nie je ani tak spôsobený odriekaním, ktoré vykonali, ale skutkami, ktoré dosiahli. Podobne je pravda, že niekedy môžeme vnímať, že vzťah s Bohom je poznačený tvrdosťou, pretože niekedy môžeme mať veľké ťažkosti pri dodržiavaní jeho prikázaní. Kresťanský život sa však nemeria len tým, ale predovšetkým dobrami zhora, ktoré horlivo hľadáme a ktoré nám chce dať. Tieto dobré môžeme zakúsiť nielen vo večnom živote, ale môžeme ich začať ochutnávať aj v pozemskom živote. Ako pripomenul svätý Josemaría: „Pravá láska si totiž vyžaduje statočnosť, vernosť, srdce pevne zakotvené vo viere, nádeji a láske. Len bezobsažná ľahkomyselnosť rozmarne mení predmet svojej túžby — to však už nie je láska, ale sebecká kompenzácia. Kde je láska, tam je aj rozhodná vôľa: schopnosť odovzdať

sa, obetovať sa, zriekať sa. A uprostred utrpenia a protivienstiev nachádzame šťastie a radosť. Radosť, ktorú nám nič a nikto nemôže vziať“^[1].
—.

V PRVOM ČÍTANÍ tejto nedele Jozue zvoláva izraelské kmene a vyzýva ich, aby zaujali radikálny postoj: „Ak sa vám nepáči slúžiť Pánovi, tak si dnes vyvoľte, komu chcete slúžiť, či bohom, ktorým slúžili vaši otcovia na druhej strane potoka, alebo bohom Amorejčanov, v ktorých krajine bývate. Ja však a môj dom, my chceme slúžiť Pánovi“ (Joz 24, 15). Toto Jozuovo povzbudenie je vlastne záverom dojímavej reči, v ktorej Mojžišov nástupca pripomína od Abraháma všetky peripetie, ktorými izraelský ľud prešiel, a to, ako mu Boh zostal verný za každých okolností, chránil ho pred

nepriateľmi a zasypával ho mnohými požehnaniami (porov. Joz 24, 1-14). Niet divu, že ľud, vyvolávajúc spomienku na vernú a ochrannú Božiu prítomnosť, rozhodne zvolá: „Kiež je ďaleko od nás, aby sme opustili Pána a slúžili iným bohom! Veď on je Pán, náš Boh, ktorý nás – a tiež našich otcov – vyviedol z egyptskej krajiny, z otrokárne, ktorý pred našimi očami robil tie veľké divy a chránil nás celou cestou, po ktorej sme išli, a medzi všetkými národmi, uprostred ktorých sme prechádzali“ (Joz 24, 16-17).

Jozue spomína ľudu dary, ktoré dostali od Boha. Izraelský ľud sa bude musieť pri mnohých a mnohých príležitostiach obzrieť späť na všetko, čo preň Jahve urobil. Často totiž Izraeliti tvárou v tvár ťažkostiam exodu zatúžia po pohodlí otroctva: „Kto nám dá jesť mäso? Rozpamätávame sa na ryby, ktoré sme zadarmo jedávali v Egypte, na

uhorky a dyne, na pór, cibulú a cesnak. Teraz nám ide do zahynutia. Ničoho tu niet. Okrem manny nevidia naše oči nič!“ (Num 11, 4-6). „Pokrm, ktorý nám ponúka Pán, sa líši od iných jedál a možno sa nám nezdá taký chutný ako niektoré jedlá, ktoré nám ponúka svet. Potom snívame o iných jedlách, ako Židia na púšti, ktorí túžili po mäse a cibuli, ktoré jedli v Egypte, ale zabudli, že tieto jedlá sa jedli pri stole v otroctve. Oni v tých chvíľach pokušenia mali pamäť, ale chorú pamäť, selektívnu pamäť. Pamäť otrockú, nie slobodnú“^[2].

Ľud, ktorý dostal slobodu, ktorý zakúsil ochrannú moc Pána, túži po zdanlivom pohodlí otroctva. Akokoľvek sa to môže zdať paradoxné, skúsenosť Izraela môže odrážať aj skúsenosť každého z nás. Môžeme skončiť pri tom, že Boha a život viery vnímame ako niečo, čo nám komplikuje život a túžime po

klamlivom pokoji, ktorý nám poskytuje Božia vzdialenosť. Vtedy si môžeme podobne ako Jozue opäť postaviť pred oči všetko to dobré, čo Pán v našom živote vykonal prostredníctvom svojej prítomnosti, prostredníctvom sviatostí, prostredníctvom ľudí, ktorých nám postavil po boku. A keď si uvedomíme, že táto blízkosť sa nikdy nestiahne, že tento nežný a prozreteľný Boh nás neopustí, ak mu to dovolíme, môžeme zvolať ako svätý Peter: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý“ (Jn 6, 68-69).

„BOŽE, TY ZJEDNOCUJEŠ mysle veriacich v spoločnom úsilí o dobro; pomôž nám milovať, čo prikazuješ, a túžiť po tom, čo sľubuješ, aby uprostred pominuteľných vecí tohto

sveta naše srdcia boli upriamené na nebo, kde nájdeme opravdivú radosť“^[3]. Toto je modlitba dňa dnešnej nedele. Prostredníctvom tejto modlitby nás Cirkev vyzýva, aby sme nielen robili to, čo nám Boh prikazuje, ale aby sme odpovedali na jeho lásku. Podriaďiť sa niečomu, čo nám je uložené zvonka, môže byť chvályhodný postoj, ak to, čo je prikázané, je zákonité a prispieva k dobru nás samých a spoločenstva. My však chceme ísť ďalej: chceme milovať Boha, ktorý je dobrý a žiada od nás len to, čo je pre nás dobré.

Milovať si vyžaduje poznať dôvod dobra, ktorý sa skrýva za tým, čo Boh navrhuje prostredníctvom Písma, Tradície a Magistéria Cirkvi. Chápanie, ktoré nie je abstraktné, ale ktoré s pomocou viery dokáže pochopiť dobro, ktoré prikázanie alebo pokyn pre seba prináša. Božie nariadenia nedodržiavame len preto, že nám ich prikázal niekto s

autoritou, ale preto, že chápeme dobro, ktoré z nich vyplýva, alebo aspoň preto, že dôverujeme tomu, kto nás o to žiada. So svetlom viery a pomocou milosti môžeme objaviť dobro, ktoré pre nás prikázania obsahujú. Potom môžeme pochopiť prosbu svätého Augustína: „Daj, čo prikazuješ, a prikáž, čo chceš“^[4].
Môžeme teda prosiť Pána, aby nám pomohol pochopiť význam jeho prikázaní, aby sme ich mohli milovať celým srdcom.

V tomto zmysle modlitba, čítanie a duchovné sprevádzanie môžu byť pre kresťana bežnými kanálmi, ktorými nám Boh dáva túto múdrosť. Takto môžeme pokojne pristupovať k obdobiam najväčšej suchoty alebo k okolnostiam, v ktorých v našom príbehu lásky s Bohom najviac vyniká odriekanie. Takáto múdrosť nám nielen dáva poznať, že Pán je dobrý a hľadá naše dobro, ale umožňuje nám stále viac zakúšať

jeho dobrotu a všetky dary, ktoré nám neustále dáva, ako volá žalmista: „Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán; šťastný človek, čo sa utieka k nemu“ (Ž 34, 9). Môžeme prosiť Pannu Máriu, aby nám pomohla spoznať a tešiť sa zo všetkého, čo pre nás robí jej Syn.

[1] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 75.

[2] František, *Homília*, 19-VI-2014.

[3] *Rímsky misál*, modlitba dňa, XXI. nedeľa v Cezročnom období.

[4] Svätý Augustín, *Confesiones*, X, 29.

dev.opusdei.org/sk-sk/article/nedela-21-
tyzdna-v-cezrocnom-obdobi-cyklus-b/
(25.08.2025)